

Braille Alfabeti Nasıl Ortaya Çıktı?

Mehmet Sığırıcı [TÜBİTAK Bilim ve Teknik Dergisi

1813 yılında, henüz dört yaşındayken babasının ayakkabı atölyesinde meydana gelen kaza sonucu sol gözünü kaybeden Braille oluşan iltihap nedeniyle kısa sürede diğer gözünü de kaybetti.

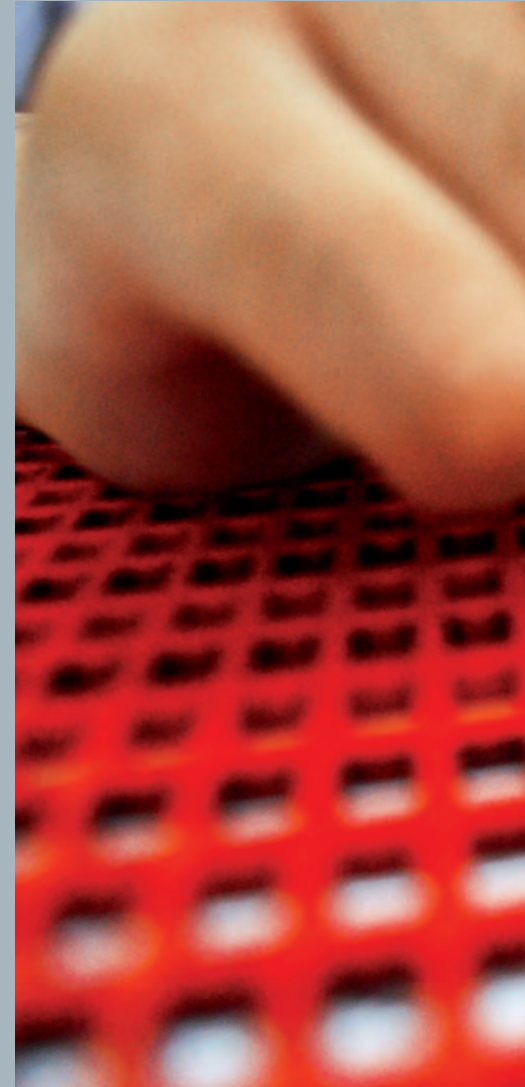
Braille yedi yaşındayken Jacques Palluy adında bir eğitimciden ders alarak işitsel birtakım bilgiler öğrendi. Daha sonra Palluy bir öğretmen arkadaşından Braille'i okuluna kaydetmesini ve gören öğrencilerle birlikte onun da eğitim almasını rica etti.

Bugün görme engellilerin hayatını kolaylaştıran Braille alfabesi Louis Braille tarafından 1821 yılında icat edildi. Braille'in kendisi de görme engelliydi.

Gelin, şimdi Braille alfabesinin keşfedilme hikâyesine birlikte bakalım.

Braille Alfabeti

a	b	c	ç	d	e	f	g	ğ	h	ı	i	j
k	l	m	n	o	ö	p	r	s	ş	t	u	ü
v	y	z	x	q	w							
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9			

Böylece okula başlayan Braille burada çeşitli bilgiler edinmesinin yanı sıra zorluklarla nasıl mücadele etmesi gerektiğini de öğrendi.

Bir kâğıt üzerine iğne yardımı ile yazılabilen, alfabedeki harflerin, sayıların, bağlaçların ve noktalama işaretlerinin de belirtilebildiği sistem, parmaklarının altından geçen "harfleri" kolaylıkla hissetmelerini sağladığı için, görme engellilerin hem okumayı hem de yazmayı öğrenmesini kolaylaştırdı.

Eğitim aldığı okulda daha sonraları öğretmenlik de yapan Braille geliştirdiği alfabeyle uygun kitaplar da yazdı. Braille alfabesine uygun olarak yazılan ilk kitap 1827 yılında basıldı.

Louis Braille, geliştirdiği alfabenin geniş çaplı kullanımına tanık olamadı. Braille alfabesi, mucidin 43 yaşında tüberküloz nedeniyle hayatını kaybetmesinden sonra dünya genelinde yaygınlaşmaya başladı.

Teknolojinin gelişmesiyle birlikte günümüzde elektronik ortamdaki yazıları Braille alfabesine çevirebilen cihazlar geliştirildi. Braille alfabesinin tablet ekranlarında kullanılmasına yönelik çalışmalar ise devam ediyor.

Siz de Braille alfabesini kullanarak bir kâğıt üzerine kalemle isminizi yazmayı deneyebilir daha sonra bu harfleri iğneyle kabartmalı hale getirerek okumaya çalışabilirsiniz.

Kaynaklar

Ellyard, D., *Kim Neyi Ne Zaman İcat Etti*, Çeviri: U. Mutlu, TÜBİTAK Popüler Bilim Kitapları, 2017.

https://orgm.meb.gov.tr/meb_ays_dosyalar/2014_09/10100531_grmeklavuzu.pdf

